

مشخصات و طرح ریزی واحد درسی: فرهنگ و تمدن ایران

I. اطلاعات عمومی از واحد درسی:				
فرهنگ و تمدن ایران		اسم واحد درسی:		
DR46		کد واحد درسی:		
مجموع	تمرین	عملی	سمنار	لکچر
۳				۳
سطح دوم / ترم دوم		تعداد ساعت پذیري:		
درک مطلب خواندن ۲		۴. سطح و ترم تحصیلی:		
درک مطلب خواندن ۳		۵. درس های مورد نیاز قبلي این واحد درسی:		
کارشناسی زبان و ادبیات فارسی		۶. درس های همراهی این واحد درسی:		
زبان فارسی		۷. نام برنامه که شامل این واحد درسی:		
ترم های تحصیلی		۸. زبان تدریس واحد درسی:		
د. فاطمه هادی بخیت		۹. سستم تحصیل:		
		۱۰. تهیه کننده مشخصات واحد درسی:		
		۱۱. تاریخ تصویب مشخصات واحد درسی:		

II. توصیف واحد درسی:
هدف این واحد درسی، آشنایی دانشجویان به تاریخ فرهنگ و تمدن ایران است از طریق یاد دادن او به پیشینه تاریخ و تمدن، ارتباط تاریخ با تمدن و تشکیل دولت ها اعم از مادها؛ هخامنشی، اشکانی، ساسانی و آداب و رسوم آنها قبل از اسلام، همچنین گذری بر دولت طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان است، تا اطلاعات وی در این زمینه بیشتر شود به گونه ای که فرهنگ و تمدن ایران بخوبی درک کند و بتواند واکنشی مناسب در برابر آداب و رسوم آنان نشان دهد و در فعالیت های آموزشی درباره فرهنگ و تمدن ایران توضیح دهد. این واحد درسی با درک مطلب خواندن ۳ همراه می شود.

III. دستاورد آموزشی:			
(A) آگاهی و فهم			
دستاورد های آموزشی برنامه (PILOs): آگاهی و فهم		دستاورد های آموزشی واحد درسی (CILOs) با دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs)	
پس از پایان واحدهای درسی برنامه، دانشجو می تواند:		پس از پایان محتوای واحد درسی، دانشجو می تواند:	
A1	آگاهی و فهم را از سیستم زبانی و ادبی زبان فارسی نشان دهد.	a1	آگاهی را از تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران، نشان دهد.
A2	آگاهی و فهم را از فرهنگ و تمدن ملت های فارسی زبانان، نشان دهد.	a2	آگاهی را از فرهنگ و تمدن ملت های فارسی زبانان، نشان دهد.

رئیس القسم
أ.د/ القاسم عباس

عمید الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العمید لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحمید الشجاع

رئیس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعیبی

پیوند دستاوردهای آموزشی با راهبرد تدریس و ارزیابی		
پیوند دستاوردهای آموزشی واحد درسی (آگاهی و فهم) با راهبرد تدریس و ارزیابی:		
دستاوردهای واحد درسی/ آگاهی و فهم	راهبرد تدریس	راهبرد ارزیابی
a1- آگاهی را از تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران، نشان دهد.	کلاس درسی	تکلیف‌ها و وظایف
a2- آگاهی را از فرهنگ و تمدن ملت‌های فارسی‌زبانان، نشان دهد.	حل تمرین‌ها	تست‌های کوتاه

(B) مهارت‌های ذهنی		
سازگاری دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs) با دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs)		
دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs): مهارت‌های ذهنی	دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs): مهارت‌های ذهنی	
پس از پایان واحدهای درسی برنامه، دانشجو می‌تواند:	پس از پایان محتوای واحد درسی، دانشجو می‌تواند:	
B1	b1	متن‌های فارسی از نظر زبانی و ادبی تحلیل کند و پیام و محتوای آن را دریابد.
		سیر تحول فرهنگ و تمدن ایران و مراحل تاریخی سیاسی را شناسایی کند.

پیوند دستاوردهای آموزشی با راهبرد تدریس و ارزیابی:		
دستاوردهای واحد درسی/ مهارت‌های ذهنی	راهبرد تدریس	راهبرد ارزیابی
b1- سیر تحول فرهنگ و تمدن ایران و مراحل تاریخی سیاسی را شناسایی کند.	بحث در کلاس حل مسائل و مشکلات	تکلیف‌ها و وظایف فعالیت کلاسی

(C) مهارت‌های کاری و عملی		
سازگاری دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs) با دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs)		
دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs): مهارت‌های کاری و عملی	دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs): مهارت‌های کاری و عملی	
پس از پایان واحدهای درسی برنامه، دانشجو می‌تواند:	پس از پایان محتوای واحد درسی، دانشجو می‌تواند:	
C1	c1	از مهارت‌های زبانی مختلف در کار و زندگی استفاده کند.
		میان مراحل فرهنگی و تمدن ایران پیش و پس از اسلام مقایسه کند.

پیوند دستاوردهای آموزشی با راهبرد تدریس و ارزیابی:		
دستاوردهای واحد درسی/ مهارت‌های کاری و عملی	راهبرد تدریس	راهبرد ارزیابی
c1- میان مراحل فرهنگی و تمدن ایران پیش و پس از اسلام مقایسه کند.	کلاس درسی پرسش و پاسخ دو جانبه	تکلیف‌ها و وظایف آزمون‌های کوتاه

رئیس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعبي

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحميد الشجاع

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

عميد مركز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد

رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

(D) مهارت های عمومی	
سازگاری دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs) با دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs)	
دستاوردهای آموزشی واحد درسی (CILOs): مهارت های عمومی	دستاوردهای آموزشی برنامه (PILOs): مهارت های عمومی
پس از پایان واحدهای درسی، دانشجو می تواند:	پس از پایان واحدهای درسی برنامه، دانشجو می تواند:
d1 اندیشه های خود را درباره فرهنگ و تمدن ایران در فعالیت های آموزشی ارائه دهد.	D1 اندیشه های خود را به شیوهی زبانی آشکار ارائه دهد.
d2 در جلسات بحث و گفتگو درباره فرهنگ و تمدن ایران شرکت کند.	D3 در جلسات بحث و گفتگو شرکت کند.

پیوند دستاوردهای آموزشی واحد درسی (مهارت های عمومی) با راهبرد تدریس و ارزیابی:		
دستاوردهای واحد درسی/ مهارت های عمومی	راهبرد تدریس	راهبرد ارزیابی
d1- اندیشه های خود را درباره فرهنگ و تمدن ایران در فعالیت های آموزشی ارائه دهد.	ارائه های توضیحی	تکالیف ها و وظایف
d2- در جلسات بحث و گفتگو درباره فرهنگ و تمدن ایران شرکت کند.	حل مسائل و مشکلات	آزمون دستیابی

IV. نوشتن موضوع های عام و تفصیلی واحد درسی، (نظری و عملی) و پیوند آنها با دستاوردهای آموزشی منظور از واحد درسی و تشخیص ساعت پذیری آنها است.					
نخست: کارکرد نظری					
ردیف	موضوع های عام واحد درسی	موضوع های تفصیلی	تعداد هفته	ساعت فعلی	دستاوردهای آموزشی
1	درس اول و دوم: کلیات	جزوه درس: مفهوم تاریخ، فرهنگ، خصوصیات اساسی فرهنگ، رابطه تمدن با فرهنگ، عوامل مؤثر در پیشرفت و اعتلای تمدن ها، علل و عوامل انحطاط تمدن ها. (ص ۴-۱۱)	1	3	a1. b1.
2	درس سوم و چهارم	همایون: ایران زمین در دوره پیش از تاریخ، فرهنگ ها (و تمدن ها)ی کهن، کوچ آریایی ها و ادغام تاریخی- فرهنگی، باورهای دینی، ایران در عهد باستان، پادشاهان افسانه ای (کیانیان- پیشدادیان)، حاکمیت مادها. (ص ۹- ۲۰)	1	3	a1. b1.
3	درس پنجم و ششم	نیستانی: طرز حکومت، تشکیل دولت ماد، ایران در دوره پادشاهان ماد، تمدن	1	3	a1. a2. b1.

رئیس القاسم
رئیس الجامعة
أ.م.د/ عدنان الشعبي

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبد الحميد الشجاع

عميد مركز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد

			مادى ها، پارسى ها.		
a1. a2. b1. d1.	3	1	همايون: عهد هخامنشى، كوروش اول و كوروش دوم ، داريوش.... (ص ۲۰- ۲۳) نيستانى: تمدن دوران هخامنشى، حدود ملل تابعه ايران، دادگستري و قضاوت، ارتش، طبقات اجتماعى، آثار باقىمانده از آن عصر (ص ۲۸- ۳۰).	درس هفتم و هشتم	4
a1. a2. b1. d1. d2.	3	1	همايون: حمله اسكندر و حكومت سلوكيان. حكومت "ملوك الطوائفى" اشكانيان. (ص ۲۳- ۲۶). نيستانى: تمدن اشكاني، تشكيلات، مذهب، زبان و خط، مقام زن در جامعه اشكاني. (ص ۶۰- ۶۲)	درس نهم و دهم	5
a1. a2. b1. d1. d2.	3	1	همايون: پادشاهى ساسانى، اردشير پاپكان، شاپور اول، هرمز، يزدگرد. بهرام. (ص ۲۶- ۳۲). نيستانى: تمدن دوره ساسانيان (طبقات مردم، تشكيلات ادارى، تقسيمات و تشكيلات كشورى). (ص ۸۵- ۸۶)	درس يازدهم و دوازدهم	6
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	همايون: ايران عصر اسلامى، فتح ايران، اسلام در ايران، خلافت و حكومت ايرانى، سلسله هاى ايرانى (طاهريان، صفاريان، سامانيان، آل زييار، آل بويه)، سلسله هاى تركنژاد. (ص ۳۳- ۴۸).	درس سيزدهم و چهاردهم	7
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	جزوه درس: چيستى تمدن اسلامى، تفاوت هاى تمدن اسلامى با تمدن هاى ديگر. (ص ۱۲- ۱۳) همايون: تاريخ ميانه ايران، ايلخانان، تيموريان، تركمانان. (ص ۴۹- ۵۶).	درس پانزدهم و شانزدهم	8
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	همايون: تاريخ جديد ايران، عصر وحدت ملى صفويه، فتنه افغان ها، پادشاهى نادر قلى افشار و بازماندگان او، فرمانروايى دودمان زند. (ص ۵۷- ۶۶)	درس هفدهم و هجدهم	9
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	جزوه درس: شكوفايى علوم در اسلام و ايران، دلايل رشد و شكوفايى علم، نگرش اسلام به علم، حقيقت جويى دانش	درس نوزدهم و بيست	10

عميد مركز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحميد الشجاع

رئيس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعيبي

رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

			پژوهان، مداومت و سخت کوشی در کسب علم و معرفت، تعهد به پیروی از برهان، نقش تمدن های پیشین. (ص ۱۶- ۲۰)		
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	جزوه درس: نقش خاندان ها و وزرای دانشمند و دانش دوست، روش علمی دانشمندان مسلمانان، نهضت ترجمه، نهادهای آموزشی در تمدن اسلامی. (ص ۲۲- ۳۰)	درس بیست و یکم و بیست و دوم	11
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	همایون: تاریخ معاصر ایران، دوره اول سلطنت فاجاریه، پادشاهی فتحعلی شاه، پادشاهی محمد شاه قاجار، فتنه آقاخان محلاتی، رهبر فرقه اسماعیلیه. (ص ۶۷- ۷۸)	درس بیست و سوم و بیست و چهارم	12
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	همایون: تاریخ کنونی ایران، رضا خان در مسند ریاست وزرایی، ایران در سلطنت رضا شاه، سلطنت محمد رضاشاه، از رهبری امام در پاریس تا پیروزی انقلاب. (ص ۹۱- ۱۸)	درس بیست و پنجم و بیست و ششم	13
a1. a2. b1. c1. d1. d2.	3	1	جزوه درس: علل و عوامل انحطاط و افول تمدن اسلامی، انحراف از آموزه های وحیاتی و اسلامی، منحصر کردن دانش به امور دینی و اخروی. (ص ۴۹- ۵۴)، مطالعه.	درس بیست و هفتم و بیست و هشتم	14
	42	14		جمع کل هفته ها و ساعت ها	

دوم: کارکرد عملی: (در صورت وجود)				
آزمایش (موضوعات) عملی				
ردیف	آزمایش عملی	تعداد هفته ها	ساعت های فعلی	دستاوردهای آموزشی
۱.				
۲.				
۳.				
				جمع کل هفته ها و ساعت ها

رئیس مرکز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد
رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحميد الشجاع

رئيس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعبيبي

I. راهبرد تدریس:

۱. کلاس درسی.
۲. حل تمرین ها.
۳. بحث در کلاس.
۴. حل مسائل و مشکلات.
۵. پرسش و پاسخ دو جانبه.
۶. ارائه های توضیحی.

II. فعالیت ها و تکلیفها:

ردیف	فعالیت/ تکلیف	دستاوردهای آموزشی	هفته	نمره
1	دانشجو سر کلاس شرکت می کند و به پرسش ها پاسخ دهد.	a1. a2. b1. c1. d1.	همه	۵
2	به دانشجو تکلیف نوشتن تحقیق کوتاه درباره فرهنگ و تمدن فارسی زبانان، داده شود.	a1. a2. b1. c1. d1.	۹ - ۱۴	۵

III. ارزیابی یادگیری/آموزشی:

ردیف	فعالیت ارزیابی	هفته	نمره	میانگین نسبت به نمره ارزیابی پایانی	دستاوردهای ناتج از آن
1	حضور و مشارکت	همه	10	10%	a1. a2. b1. c1. d1.
2	وظایف و تکلیف ها	همه	10	10%	a1. a2. b1. c1. d1.
3	امتحان میان ترم	هشتم	20	20%	a1. a2. b1. c1. d1.
4	آزمون پایان ترم	آخر	60	60%	a1. a2. b1. c1. d1.
5			100	100%	

IV. منابع آموزشی:

منابع عمده: (حد اکثر دو منبع)

- نیستانی، فرهاد، (ندارد)، کلیات تاریخ ایران.
- همایون، ناصر تکمیل، (۱۳۸۶ ش)، تاریخ ایران در یک نگاه، چاپ چهارم، دفتر پژوهش های فرهنگی، تهران.

منابع کمکی

- محمدی ملابری، محمد، (۱۳۸۹ ش)، تاریخ و فرهنگ ایران، جلد اول، چاپ دوم، انتشارات توس، تهران.
- ولایتی، علی اکبر، (۱۳۸۴ ش)، فرهنگ تمدن اسلامی، چاپ چهارم، دفتر نشر معارف، قم.

عمید مرکز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد

عمید الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العمید لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحميد الشجاع

رئيس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعيبي

رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

مراجع الكترونيك و اينترني تي :	
- جزوه درس تاريخ فرهنگ و تمدن اسلام و ايران. http://iusnews.ir/fa/news-details/248797/ - خنجي، اميرحسن (ندارد)، چرا تاريخ مي خوانيم. khonji@irantarikh.com	
V. مقررات و سياست هاي لازم الاجرا در واحد درسي.	
پس از بازگشت به مقررات دانشگاه، سياست هاي عمومي اين واحد درسي بشرح زير است:	
۱.	سياست حضور فعاليتهاي آموزشي: - دانشجو به حضور 75% از جلسات تحصيلي موظف است، در غير اين صورت محروم مي شود. - استاد واحد درسي گزارشي درباره حضور و غيبت دانشجو به گروه ارائه مي دهد و در صورت غيبت دانشجو در جلسات به ميانه گين 25% از شرکت در آزمون محروم مي شود.
۲.	دير رسيدن : - در صورتي که دانشجو ب مدت ۱۵ دقيقه سه بار در ترم دير به کلاس مي رسد به او اجازه داده مي شود که در کلاس حضور پيدا کند، و اگر دير کردن او بيشتر از سه بار باشد؛ استاد واحد درسي به او هشدار شفوي مي دهد و در صورت نافرمانی، از ورود به کلاس محروم می شود.
۳.	کنترل امتحانات: - در صورت تاخير دانشجو ب مدت ۳۰ دقيقه از شروع آزمون ميان ترم، استاد واحد درسي حق دارد به او اجازه دهد تا وارد شود. - در صورت عدم حضور دانشجو در آزمون ميان ترم، استاد واحد درسي حق دارد راه مناسبی برای حل اين مشکل انتخاب و اجرا کند. - در صورت تاخير دانشجو ب مدت ۲۰ دقيقه از شروع آزمون پايان ترم حق مشارکت به او اجازه داده نمی شود. - در صورت عدم حضور دانشجو در آزمون پايان ترم مقررات راجع به سستم آزمون در دانشکده، اجرا مي شود.
۴.	تکليف ها و پروژها: - استاد واحد درسي در آغاز ترم نوع تکليف ها و زمان تحويل آن مشخص می کند. - استاد واحد درسي مقررات و شرايط انجام تکليف ها توضيح می دهد. - در صورت ديرکردن دانشجو برای تحويل تکليف ها از زمان مشخص، از نمره تکليف محروم می شود.
۵.	تقلب: - در صورت ثابت شدن تقلب دانشجو در آزمون ميانی يا پايانی مقررات و شرايط معاونت امور دانشجویي اجرا مي شود. - در صورت ثابت شدن تقلب يا نقل در تکليفها و پروژه ها از نمره ی آن تکليف محروم می شود.
۶.	جعل هويت: - در صورت وجود شخص جعلی که هويت دانشجویی را برای انجام آزمون بجای او جعل می کند، مقررات ویژه ی آن اجرا می شود.
۷.	مقررات و شرايط ديگر: استفاده از تلفن های همراه در سخنرانی ها و آزمايش ها يا تحويل تکليف ها از طريق اينترنت، سايت ها و پيام رسانه های اجتماعي ممنوع می باشد.

عميد مركز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد
رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبدالحميد الشجاع

رئيس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعيبي

عميد مركز التطوير
أ.م.د/ هدى العماد
رئيس الجامعة
أ.د/ القاسم عباس

عميد الكلية
د/ محمد الناصر

نائب العميد لشؤون الجودة
أ.م.د/ عبد الحميد الشجاع

رئيس القسم
أ.م.د/ عدنان الشعبي